

Žalobce odbyl jednoroční presenční vojenskou povinnost teprve 30. září 1914 a nabyl teprve tímto dnem kvalifikace, aby se ucházel o přijetí do železničních služeb s nadějí na úspěch. Jelikož to bylo již za války, kdy konal dále vojenskou službu, nemohl se pro její výkon ucházeti o přijetí do praxe. Jsou tedy u něho splněny podmínky §u 8 zákona i směrnic ministerskou radou k tomuto předpisu vydaných, a bylo již z důvodu nesprávného právního posouzení vyhověti žalobcovu dovolání a obnoviti rozsudek prvního soudu, uznávající žalobcův nárok, aniž bylo třeba zabývatí se zjištěními odvolacího soudu o žalobcově úmyslu, vstoupiti do státní železniční služby a dalšími dovolacími důvody, týkajícími se těchto zjištění.

Čís. 5107.

Zastavení znameními (i věci hromadné a skladu zboží) nepředpokládá fysickou nemožnost hmotného odevzdání, nýbrž vztahuje se i na případy, kde dle názoru obchodu hmotné odevzdání se pokládá pro svou obtížnost za nemožné.

K označení zastavených předmětů nedostačuje označení, k jehož seznání by se vyžadovala podrobná a obezřetná prohlídka, nýbrž jen označení, jež lze jen při nápadné nepozornosti přehlédnouti.

(Rozh. ze dne 10. června 1925, Rv I 696/25.)

Žaloba domáhající se zjištění zástavního práva ku věcem, zabaveným žalovaným vymáhajícím věřitelem, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Prvý soud zamítl žalobu proto, že nepovažoval za přípustné odevzdání znameními a proto, že znameními nebyly poznačeny jednotlivé předměty znatelně. Odvolací soud uznává sice ve sporném případě přípustnost odevzdání znameními, ale pokládá označení za nedostatečné. Zjišťuje, že předměty v zástavu dané, o něž se jedná, až na 50 kanalisáčnických rour byly v jedné místnosti, v níž zastavení bylo vyznačeno tabulkou, zvící jedné čtvrtky papíru, zakrytou při provádění exekučního zabavení jinou reklamní tabulkou, že na větší kusy (psací stroj se stolem, registraturu, regály) přilepeny byly cedulky, označující vlastnictví žalobkyně, že však tyto cedulky svědek H. při zabavení neviděl, a že si předmětů oněch podrobně neprohlížel. Odvolací soud pokládá tato označení za nezřejmá a proto, že tabulka na stěně byla zakryta v době zájmu a žalobkyně o její zřejmost nepečovala, pokládá za rozhodnou zřejmost i v době pozdější po odevzdání zástavy. Netřeba se obíratí otázkou, zda připouští zákon zastavení věci hromadné tím způsobem, že i bez odevzdání zástavní právo postihuje věci nově přibylé, tvořící tutěž věc hromadnou, a zda tedy zákon dopouští v tomto smyslu generální zástavu. Jest souhlasiti s odvolacím soudem, že i věc hromadnou a sklad zboží lze zastaviti znameními, když dle názoru obchodu není zastavení

odevzdáním do úschovy možné, aniž by se ovšem tím řešila otázka, zda zástava postihuje věci nově přibylé. Vyplýváť z ustanovení §u 427 obč. zák., — jenž připouští zastavení znamením při skladu zboží, zboží nákladním a při věci hromadné, ač i při těchto věcech nelze vyloučiti fysickou možnost odevzdání, — že zákon neměl na mysli takovou fysickou nemožnost, nýbrž že měly býti postihnuty takové případy, kde dle názoru obchodu se fysické odevzdání pro jeho obtížnost pokládá za nemožné. Leč právem shledal odvolací soud označení věci zastavených nepostačitelným. Pro odevzdání do vlastnictví žádá § 427 obč. zák. taková znamení, z nichž každý zřetelně převod může seznati, tedy takové označení, jehož obsah ozřejmuje cizí vlastnictví. Ale pro zástavu žádá zákon označení lehkou poznatelné (§ 452 obč. zák.), tedy žádá označení nápadné, které lze jen při nápadné nedbalosti přehlédnouti. Účelem tohoto ustanovení jest právě ochrana obecnstva, jež úvěr poskytuje a nemá pravidelně možnosti a příležitosti, by podrobnou prohlídkou zastavení zjišťovalo a tak o zástavcově úvěruhodnosti se přesvědčilo. Proto zákonu nedostačuje označení, k jehož seznání by se vyžadovala podrobná a obezřetná prohlídka, nýbrž jenom označení nápadné, jež lze jen při nápadné nepozornosti přehlédnouti. Žalobkyně ani v řízení před prvním soudem netvrdila, že označení zastavených předmětů bylo tak nápadné, že je lehkou bylo lze seznati. Také ze zjištění odvolacího soudu neplyne nápadnost označení, a nelze přisvědčiti názoru dovolatelčinu, že tabulka velikosti čtvrtky papíru, vyvěšená na zdi obchodu s textem »Veškeré zařízení a stroje jest vlastnictvím banky S.«, byla označením nápadným, lehce poznatelným, které mohlo ujíti jen nápadně nepozornému. Nestačí, že snad nemohlo ujíti označení pozornému, jak to zřejmě plyne z §u 452 obč. zák. Proto se netřeba obírat tím, zda bylo potřebí k nabytí zástavy nápadného označení jen při jejím zřízení, či zda se vyžaduje k udržení zástavního práva, aby věřitel zástavní dbal i na dále o nápadnost označení v budoucnosti a zda zaniká zástavní právo i tehdy, když označení zástavy bez vědomí a třeba proti vůli zástavního věřitele se odstraní neb učiní nesnadno poznatelným.

Čís. 5108.

Smlouva dohodčí jest smlouvou odvážnou. Minula-li se činnost dohodčího s výsledkem, smluvně vymíněným, nepřísluší mu odměna, leč že byla zvláště vymíněna i pro tento případ.

(Rozh. ze dne 10. června 1925, Rv I 719/25.)

Dle úmluvy mezi žalobcem (majitelem koncesované realitní kanceláře) a žalovaným (majitelem hotelu) hodlal žalovaný prodati svůj hotel, požadoval cenu 250.000 Kč a byl ochoten v případě docílení této ceny žalobci vyplatiti 2% za sprostředkování. Hotel byl napotom prodán za 170.000 Kč. Žaloba o zaplacení 5.000 Kč (2% provise z 250.000 Kč) byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto